

til 10 Rd., til et Beløb af en saadan Størrelse, at det kan siges at være passende til et Nytaarsgratiale til en veltjent Hyrdebørg, kan jeg dog virkelig ikke tilraade; har det nemlig nogen Betydning at have Sognefogder, saa maae vi dog virkelig ikke med Hensyn til Lønningen sætte dem i Klasse med de meest underordnede Tjenestefolk. Derksom Lovforslaget gaaer videre, vil jeg anmode Udbalget om at forandre i § 3 60 Mar til 50 eller maaffee 40 Mar. Naar en Mand skal kunne tages til Sognefoged i 60 Aars Alderen, og han skal gjøre Tjeneste i 6 Aar, vedblev han jo saaledes at være Sognefoged til sit 66de Aar (Afbrydelse). Det er Lovens Ord, naar man sammenligner §§ 3 og 4. Men at en Mand paa 66, ja 60 Aar skulde kunne anvende stor fysisk Kraft paa at anholde og holde Forbrydere fast, naar det gjælder derom, troer jeg ikke kan forudsættes. Jeg vil derfor hellere have 40 Aar end 60 Aar; thi saa have vi en Mand i den Alder, at han maa forudsættes at have de fornødne Kræfter, og det er ganske vist ofte derpaa, at det kommer an. Bestemmelsen om Sneefogderne er, troer jeg, ubehdlig. „Sneefogden,“ hedder det, „tilsiger til Sneekastningen og fører Tilsyn med Arbeidets Udførelse i den ham tildeelte Kreds,“ og enhver Mand skal være pligtig til at være Sneefoged. Tænker man sig imidlertid, at en fattig Indfædder, som kun har sit daglige Erhverv til sit og Familjes Underhold, skal være pligtig til maaffee mange Dage i Aar at gaae paa Tilsigelse til Sneekastning og føre Tilsyn med Arbeidets Udførelse, da vilde det dog vistnok være aldeles ubilligt at paalægge ham Saadant; der burde aabenbart være visse Bestemmelser, hvorefter man maatte kunne undbrage saadanne fattige Folk en saa usforholdsmæssig Byrde. Der er med Hensyn til Udredelse af Udgifterne til Lønningerne udeladt en Bestemmelse af det gamle Lovforslag, men da der ikke i Betænkningen er gjort nogen Forklaring, hvorfor denne Udeladelse er skeet, ønskede jeg gjerne at høre den ærede Ordførers Anskuelse om dette Spørgsmaal. Man indførte nemlig i den nugjældende Lov om Sognefogdernes Lønning den Bestemmelse, at Sognefogderne eller Sandemændene paa Bornholm skulde have deres Lønning

udredet af Aantsrepartitionssonden, imod at den skulde erstattes Fonden igjen af Landets Hartkorn, og dette staaer endnu ved Magt. Dette Punkt er forbigaaet med Tausshed i Betænkningen og det nye Lovforslag. Det er muligt, at det er meget rigtigt, at denne Bestemmelse opgives. Det er mig ikke nærværende, hvilke Grunde der have foranlediget Rigsdagen til at indsætte denne Bestemmelse i Loven dengang — det forelaa nemlig ikke saaledes fra Regjeringens Side i 1856 — og om disse Grunde ikke endnu ere tilstede i samme Omfang, saa at Bestemmelsen bør bibeholdes, eller hvorfor den nu bør forlades. Det er maaffee en Sag, der særlig interesserer de bornholmste Rigsdagsmænd, saa at jeg ikke skal gaae nærmere ind derpaa; men jeg kunde dog nok ønske, at det blev nærmere oplyst, hvorfor man har forladt den tidligere Bestemmelse. I det Underændringsforslag, der er stillet af et æret Mindretal under Nr. 1 til § 7, er jeg aldeles enig med Hensyn til Tanken. Det er vistnok rigtigt, at det gjøres klart, at Sognefogden ikke har med saadanne Tilsigelser at gjøre; men jeg troer ogsaa, at det ærede Medlem vil indrømme, at Redactionen ikke er rigtig. Naar der staaer: „forhen paahvilede ham“ — „bortfalder for Fremtiden“ saa angiver det et Mellemrum, hvori det ikke har paahvilet ham. Jeg troer, at det var klarere, naar det hed, at Sognefogden er fritagen for at besørge Tilsigelse til Reiser osv., saa er Sagen afgjort, og jeg troer, det vil høre mangen Strid mellem Sognefoged og Sogneraad, at det bliver klart udtalt, hvis vi overhovedet skulde have dette Lovarbejde frem. Jeg vil stemme imod Lovforslagets videre Fremme i Haab om, at vi i den nærmeste Fremtid maae komme til en langt radicalere Forandring af det hele Forhold; men skulde Lovforslaget alligevel blive vedtaget, nærer jeg det Haab, at det ærede Udbalg vil stille Forslag til 3die Behandling i de enkelte Retninger, jeg har omtalt.

Madsen: Som det ærede Thing vil see, har jeg stillet to Underændringsforslag til Hovedforslaget, hvoraf det første gaaer ud paa at gjøre det klart, hvorvidt Sognefogden for